

Upute za međunarodne tehničke dužnosnike

Zagreb, 2021.

Naslov: Upute za međunarodne tehničke dužnosnike

Naslov izvornika: IAAF International Technical Officials (ITO) Guidelines, published online in January 2018

Izvornik dostupan na: worldathletics.org/library pod Technical Information/Manuals & Guidelines ili na <https://site.uat.aws.worldathletics.org/about-iaaf/documents/technical-information>

Nakladnik: SAVEZ HRVATSKIH ATLETSKIH SUDACA

URL: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

Urednica: prof. dr. sc. Vesna Babić

Prevele: Ana Delalija, mag. kin.
Željka Jaklinović-Fressl, prof., dipl. bibl.

Prevođenje i objavljivanje Uputa za međunarodne tehničke dužnosnike omogućila je donacija IAAF World Challenge – Memorijala Borisa Hanžekovića, Zagreb 2019., osobnim zalaganjem direktorice Memorijala Ivane Brkljačić i članova Upravnog odbora AK Dinamo-Zrinjevac: Ane Hanžeković, Paule Jagar, Fadile Gracin, Amre Petrnel, Marka Šebalja, Igora Toljana, Mladena Kršeka, Siniše Ergotića i Borisa Stepinca.

Prijevod prihvaćen i odobren za objavljivanje na sjednici Izvršnog odbora SHAS-a u Zagrebu 10.03.2021.

Zagreb, 2021.

Dostupno na URL: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

ISBN: ISBN 978-953-8373-09-1

Napomena: U hrvatskome jeziku, koji na svim jezičnim razinama jasno razlikuje gramatički rod, tekstovi se tradicionalno pišu u muškom gramatičkom rodu kada se misli na oba prirodna roda – i na žene i na muškarce. Sve napisano za suce i atletičare odnosi se i na sutkinje i atletičarke, ako izrijekom nije drugačije naznačeno.

1. Uvod

Međunarodna atletska federacija (dalje u tekstu IAAF) imenuje međunarodne tehničke dužnosnike (ITO) za sva natjecanja Svjetske atletske serije i atletska natjecanja na Olimpijskim igrama i Olimpijskim igrama mladeži. Svrha je ovog dokumenta, uz navođenje pravila i njihovih zahtjeva, dati i detaljne upute o odgovornostima međunarodnih tehničkih dužnosnika i IAAF-ovim očekivanjima.

2. Popis međunarodnih tehničkih dužnosnika (ITO Panel)

IAAF održava Popis međunarodnih tehničkih dužnosnika iz kojega imenuje dužnosnike za glavna međunarodna natjecanja navedena ranije. Taj se popis osvježava svake četiri godine na temelju intenzivnog procesa procjenjivanja pristupnika, a najbolji se kandidati imenuju na slobodna mjesta u Popisu.

3. Uloga međunarodnog tehničkog dužnosnika

U skladu s pravilom 115. Pravilnika za natjecanja IAAF-a, međunarodni tehnički dužnosnik je arbitar za disciplinu koja mu je dodijeljena, no u nekim situacijama, navedenima u ovom dokumentu, treba pomagati u ispravnoj provedbi i drugih disciplina.

Međunarodni tehnički dužnosnik odgovoran je i treba osigurati da se IAAF-ova Pravila natjecanja i relevantne tehničke odredbe, kao i sve odluke tehničkih delegata poštuju tijekom natjecanja.

Važno je napomenuti da će međunarodnim tehničkim dužnosnicima, uz to što su imenovani za arbitre određenih disciplina, kada su dostupni i slobodni, biti dodijeljene određene zadaće ili pozicije, posebice u utrkama (vidi točku 6. ispod).

4. Glavni međunarodni tehnički dužnosnik

Na svakom natjecanju za koje su imenovani međunarodni tehnički dužnosnici, IAAF određuje jednoga od njih da bude glavni tehnički dužnosnik. Glavni tehnički dužnosnik ne može nikada, ni u kojem slučaju, promijeniti odluku bilo kojeg drugog tehničkog dužnosnika koju je ovaj donio u ulozi arbitra. Odgovornosti glavnog tehničkog dužnosnika su sljedeće:

- Pripraviti raspored dužnosti za svakog tehničkog dužnosnika na dnevnoj bazi i na bazi natjecateljskog programa, čime se dužnosnici raspoređuju na specifične discipline programa, kako je navedeno u točkama 5. i 6., te taj raspored dužnosti podnijeti tehničkom delegatu (delegatima) na odobrenje barem jedan mjesec prije natjecanja.

- Uvjeriti se da su osigurani svi radni, logistički uvjeti potrebni tehničkim dužnosnicima na mjestu održavanja natjecanja kako su tražili tehnički delegati/IAAF.
- Prije natjecanja, dogovoriti preliminarne sastanke s nacionalnim tehničkim dužnosnicima (NTO) (i po potrebi s tehničkim delegatima) kako bi se pregledao opći plan i zaduženja te radni, izvršni program suradnje između međunarodnih tehničkih dužnosnika (kada su u ulozi arbitra) i imenovanih nacionalnih glavnih sudaca.
- Dogovoriti svakodnevne sastanke nakon natjecanja s osvrtom na obavljene posao (brifiranje) kako bi se prikupili komentari tehničkih dužnosnika i osigurati da se sva opažanja i prijedlozi za intervencije prosljede tehničkom delegatu (tehničkim delegatima) na daljnje postupanje.
- Nadgledati, pratiti rad i sigurnost, dobrobit tehničkih dužnosnika te ponuditi savjet i pomoć po potrebi.
- Savjetovati tehničke dužnosnike u slučaju ikakve zabrinutosti oko bilo kojeg aspekta ili nejasnoća u provedbi pojedinih disciplina.
- Podnijeti izvješće o radu, uspješnosti svakog međunarodnog tehničkog dužnosnika na posebno obrascu koji je osigurao IAAF.

5. Međunarodni tehnički dužnosnici imenovani za discipline

Kada su međunarodni tehnički dužnosnici imenovani za arbitre, oni obnašaju dužnosti u skladu s pravilom 125.

Kada je god to moguće, međunarodni tehnički dužnosnici trebaju biti imenovani za arbitre za:

- prijavnicu/prijemni centar
- trkačke discipline (uključujući jednoga da nadgleda startove)
- tehničke discipline (po mogućnosti jedan po disciplini);
- discipline višeboja
- video snimanje
- discipline trčanja i natjecateljskog hodanja//trkačke i hodačke discipline izvan stadiona.

Ako nema dovoljno IAAF-ovih tehničkih dužnosnika te kada tehnički delegat/IAAF to smatra prikladnim, lokalne se službene osobe (po mogućnosti međunarodni tehnički dužnosnici) također mogu imenovati da obnašaju dužnosti arbitara. Tehnički delegat/IAAF će odlučiti na koje će discipline imenovati IAAF-ove međunarodne tehničke dužnosnike, a na koje lokalne dužnosnike kao arbitre.

Za suđenje u prijavnici (*eng. call room*), za video snimanja, trkačke discipline i startove isti će arbitri obnašati dužnost cijelo vrijeme trajanja natjecanja, osim u slučaju neočekivanih okolnosti, kako bi se zadržala dosljednost u donošenju odluka te kako bi se osigurala potpuna i neprekidna integracija u tim dužnosnika koji sude u tim dijelovima natjecanja.

Za cestovne discipline moguće je imenovati samo jednog arbitara ili jednog arbitra za trčanje a drugog za discipline natjecateljskog hodanja, što će također omogućiti njihovu integraciju u tim (timove) službenih osoba imenovanih za te discipline i sudjelovanje u pripremi mjesta natjecanja.

U svakoj tehničkoj disciplini međunarodni tehnički dužnosnik/arbitar bit će ista osoba i za kvalifikacijski krug i za finale. Kada se natjecanje u kvalifikacijskom krugu odvija istodobno u dvije grupe, može se imenovati zasebni arbitar za svaku grupu. Ista se filozofija može primijeniti i u slučaju istovremenih grupa u disciplinama višeboja. U slučaju kvalifikacijskoga kruga, kada je planirano da će dužnosnici u jednoj od grupa biti i dužnosnici za finale, tehnički dužnosnik/arbitar za finale će biti imenovan za tu grupu.

U slučaju bacanja koplja (uključujući i bacanje koplja u sedmoboju) i bacanja diska, preporučuje se imenovati još jednoga međunarodnog tehničkog dužnosnika za područje sletišta kako bi nadgledao točnost označivanja mjesta pada sprave te, u slučaju bacanja koplja, kako bi nadgledao procjenjivanje valjanosti bacanja na području sletišta.

U slučaju tehničkih disciplina, međunarodni tehnički dužnosnici/arbitar trebaju sudjelovati u brifinzima prije i nakon odvijanja disciplina za potpunu i neprekidnu integraciju u odgovarajući tim (odgovarajuće timove) službenih osoba koje će suditi u tim disciplinama kao i zbog tehničkih razloga.

6. Područja koje međunarodni tehnički dužnosnici trebaju kontrolirati

Međunarodni tehnički dužnosnici trebaju pokriti sljedeća područja kako bi ispunili svoju ulogu (vidjeti točku 3.) te radi provjere raznih aspekata pridržavanja pravila natjecanja. Naravno, aspekti poštovanja pravila koje provjeravaju međunarodni tehnički dužnosnici isti su aspekti koje provjeravaju i kada obnašaju dužnosti arbitara.

6.1. Video snimanje (pravilo 150.) – vidjeti i zasebne upute

Arbitar za video snimanje mora prije natjecanja provjeriti:

- video snimke iz službenog sustava i komunikacijskog sustava u suradnji s tvrtkom pružateljem usluga ili TV kućom koja prenosi natjecanje

- pouzdanost komunikacijskog sistema s arbitrima na travnjaku, međunarodnim sućem za fotofiniš, tehničkim informacijskim centrom (i drugim relevantnim službenim osobama po dogovoru)
- jesu li u timu službenih osoba i lokalni asistenti koji mogu olakšati kontakt i komunikaciju s drugim službenim osobama spomenutima gore
- prikladnost i funkcionalnost dodijeljenog radnog prostora.

Uoči li ikakve probleme, arbitar za video snimanje podnijet će izvještaj glavnom međunarodnom tehničkom dužnosniku i, ako je potrebno, tehničkom delegatu (delegatima).

6.2. Discipline trčanja (u ulozi tehničkog delegata ne arbitra)

- trčanje u stazama posebice u zavojima
- pravilan prijelaz u unutarnje staze (prestrojavanje) nakon izlaska iz zavoja
- pravilna uporaba čunjeva u područjima bez rubnjaka, na izlasku iz zavoja i za razdvojene startove u dvije skupine
- nadziranje starterskog tima u ispravnoj primjeni pravila 162. (za međunarodnog tehničkog dužnosnika koji je imenovan za nadgledanje startnih procedura)
- tipična područja guranja i ometanja
- prekršaji pravila o pomaganju
- pravilnost prelaska prepone u disciplinama s preponama i zaprekama
- štafete: položaj atletičara, preuzimanja, zone ubrzanja, kontrolne oznake, spašavanje ispuštenih palica itd.

6.3. Discipline skokova (u ulozi tehničkog delegata ne arbitra)

- provjera uređaja (kalibracija) za elektroničko/video mjerenje daljine (EDM/VDM) prije i nakon svake discipline
- korektna upotreba i broj kontrolnih oznaka
- pravilno određivanje/prikaz vremena dozvoljenoga za svaki pojedini pokušaj
- nadziranje atletičara koji prelaze trkalište da bi razgovarali sa svojim trenerima koji su smješteni u područjima rezerviranima za njih
- kontrola valjanosti ili ne-valjanosti pokušaja
- pravilno zaključenje kvalifikacijskih natjecanja (posebice što se tiče atletičara koji su se kvalificirali za finale, ali ne nastavljaju natjecanje)
- prekršaji pravila o pomaganju
- postavljanje stalaka/letvice i sletišta/doskočišta u okomitim skokovima
- ravnomjernost podizanja letvice kada se kvalifikacijsko natjecanje odvija u dvije grupe
- vježbanje/trening motkama u skoku motkom tijekom natjecanja

- priprava odraznih dasaka
- ravnanje pijeska u području sletišta/doskočišta.

6.4. Discipline bacanja (u ulozi tehničkog delegata ne arbitra)

- provjera uređaja (kalibracija) za elektroničko/video mjerenje daljine (EDM/VDM) prije i nakon svake discipline
- ispravna uporaba i broj kontrolnih oznaka
- pravilno određivanje/prikaz vremena dozvoljenog za svaki pojedini pokušaj
- nadziranje atletičara koji prelaze trkalište da bi razgovarali sa svojim trenerima koji su smješteni u područjima rezerviranim za njih
- vježbanje bacanja pod nadzorom službenih osoba
- kontrola valjanosti ili ne-valjanost pokušaja
- pravilno zaključenje kvalifikacijskih natjecanja (posebice što se tiče atletičara koji su se kvalificirali za finale, ali ne nastavljaju natjecanje)
- sprave: kontrola i statistika
- pravilno postavljanje i označivanje sektora sletišta
- osigurati da se tijekom natjecanja ne vježba spravama
- ispravna uporaba/ispravno postavljanje ulaznih otvora u zaštitnoj mreži/zaštitnom kavezu
- prekršaji pravila o pomaganju.

6.5. Cestovne utrke (u ulozi tehničkog delegata ne arbitra)

- provjera ispravnosti rada radijskih primopredajnika (voki-toki)
- ispravnost prikaza preostalih krugova atletičara kojima se broje ili će se brojati krugovi
- postavljanje i funkcioniranje okrepnih stanica.

7. Pozicioniranje međunarodnih tehničkih delegata imenovanih za discipline trčanja (kada nisu u ulozi arbitara)

U utrkama će međunarodni tehnički dužnosnici, kada je to moguće, biti postavljeni na specifične položaje, pozicije. Ispod su prijedlozi tih položaja, a plan je uvijek moguće prilagoditi na temelju broja raspoloživih tehničkih dužnosnika.

100 m

Pogled prema naprijed ili pogled prema natrag // Prednji pogled ili stražnji pogled (ovo drugo u slučaju kada postoji zona bez pristupa na području ciljne crte)

200 m

A	2B1
B	2B2
C	2B3
D	2B4
E	Prednji pogled/Pogled prema naprijed

400 m/400 m s preponama

A	1B/HS
B	1B/BS
C	BS/B2
D	2B/HS

800 m

A	1B/HS
B	1B/BL/BS
C	BS/2B
D	2B/HS

1.500 m

A	1B/BS
B	BS/2B
C	2B/HS
D	1B/HS

100 m s preponama/110 m s preponama

A	Redovi 1-3
B	Redovi 4-6
C	Redovi 7-10
D	Prednji ili stražnji pogled/Pogled prema naprijed ili prema natrag

5.000 m

A	BS/2B
B	2B/HS
C	1B/HS
D	1B/BS
E	Brojenje krugova

10.000 m

A	1B/HS
B	1B/BS
C	BS/2B
D	2B/HS
E+F	Brojenje krugova

3.000 m utrka sa zaprekama

A	1B/H1/HS
B	1B/H2/BS
C	BS/H3/2B
D	2B/WJ
E	2B/H4/HS

4 x 100 m

A	1B/HS
B+C	1B/TKZ 1/BS
D+E	BS/TKZ 2/2B
E(+F)	2B/TKZ 3/HS

4 x 400 m

A+B	1B/TKZ/HS
C	1B/BL/BS
D	BS/2B
E	2B/BS

Legenda: 1B: prvi zavoj; 2B: drugi zavoj; HS: ciljna ravnina; BS: ravnina; 2B1: pozicija BS/2B; 2B2: pozicija na sredini drugog zavoja; 2B3: pozicija 2B/HS; 2B4: pozicija oko 5 m nakon završetka drugog zavoja; BL: prijelazna crta/crta prestrojavanja; TKZ: zona preuzimanja; redovi x-y: redovi prepona X do Y; WJ: vodena zapreka; HX: zapreka u utrci sa zaprekama.

8. Izvještavanje

- Po završetku discipline, kao i u slučaju da postoji neki događaj koji treba prijaviti, izvješće treba podnijeti na obrascu koji je osigurao IAAF.
- Po završetku natjecateljskog dana (satnice), glavni međunarodni tehnički dužnosnik se treba sastati s ostalim međunarodnim tehničkim dužnosnicima kako bi osigurao

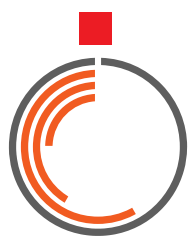
prijenos opažanja ili prijedloga za intervenciju tehničkom dužnosniku (tehničkim dužnosnicima) za daljnju akciju.

- Na kraju natjecanja, glavni međunarodni tehnički dužnosnik mora tehničke delegate/IAAF izvijestiti o svim relevantnim aspektima koje on smatra važnima, uključujući i prijedloge za poboljšanje budućih IAAF-ovih natjecanja.

9. Procjena

Glavni međunarodni tehnički dužnosnik procjenjuje i ocjenjuje izvedbu svakog tehničkog dužnosnika tijekom natjecanja za koje je bio imenovan rabeći pritom specifičan obrazac te potom IAAF-u šalje rezultate procjene.

Napomena: Predlaže se da kontinentalni/zonski savezi slijede ove upute.

SAVEZ
HRVATSKIH
ATLETSKIH
SUDACA

